

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Προσφυγή Αρ. 17/2013

Μεταξύ:

LAGROME TRADING LTD

Αιτητών

v.

ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

Ζαχαρίας Τουλούρας, Πρόεδρος
Ανδρέας Χριστοφή, Μέλος
Νίκος Πιπτοκοπίτης, Μέλος
Ιωσήφ Ιωσηφίδης, Μέλος
Κυριάκος Συρίμης, Μέλος

Αιτητές:

LAGROME TRADING LTD

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Βραχίμη Χατζηχάννα, Δικηγόρο
2. Ανδρέα Σάββα, Δικηγόρο
3. Σοφοκλή Νεοφύτου, Εκπρόσωπος αιτούσας Εταιρείας
4. Νίκο Σάββα, Εκπρόσωπο αιτούσας Εταιρείας

Αναθέτουσα Αρχή:

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Φίλιππο Κατράνη, Λογιστή
2. Γιώργο Δημοσθένους, Λογιστή

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 19 Ιουνίου, 2013

Α Π Ο Φ Α Σ Η

A. Με την παρούσα Προσφυγή αρ. 17/2013 η εταιρεία LAGROME TRADING LTD (στο εξής «Αιτητές») στρέφεται εναντίον της απόφασης του ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (στο εξής «Συντονιστική Αναθέτουσα Αρχή») να απορρίψει την προσφορά της στον Διαγωνισμό αρ. ΓΛ 6/2012 με τίτλο «*Συμφωνία Πλαίσιο για την Προμήθεια Ελαστικών για Οχήματα*».

B. ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1. Ο Διαγωνισμός δημοσιεύθηκε στις 9.11.2012 στο ηλεκτρονικό σύστημα δημοσίων συμβάσεων e-procurement και στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 16.11.2012. Τελευταία ημερομηνία υποβολής προσφορών ορίστηκε η 21.12.2012.

2. Κατά τον έλεγχο της προσφοράς των Αιτητών η Επιτροπή Αξιολόγησης παρατήρησε ότι για τα ελαστικά με α/α 5.29 και 5.30 το πιστοποιητικό έγκρισης τύπου με αριθμό E4-54R-0016011 που περιλήφθηκε στην προσφορά, στο σημείο «*5.2. Category of use*» δεν υπήρχε διαγραμμένη κάποια από τις τρεις κατηγορίες, ήτοι normal/special/snow.

3. Η Επιτροπή Αξιολόγησης επειδή δεν έτυχε να ξανασυναντήσει περίπτωση πιστοποιητικού στο οποίο να ισχύουν και οι τρεις πιο πάνω κατηγορίες, στις 17.1.2013 αποτάθηκε στον Οργανισμό RDW, με έδρα την Ολλανδία, που είχε εκδώσει το εν λόγω πιστοποιητικό, για να ζητήσει επιβεβαίωση της κατηγορίας του εν λόγω ελαστικού και να επιβεβαιώσει τη γνησιότητα του πιστοποιητικού με αριθμό έγκρισης E4-54R-0016011 αποστέλλοντας μάλιστα αντίγραφο του πιστοποιητικού που είχε υποβληθεί. Ο Οργανισμός RDW ανέφερε ότι «*[...] I have verified the attached pages of type approval and it appears that they are false [...]*» και απέστειλε αντίγραφο του πιστοποιητικού με αριθμό έγκρισης E4-54R-0016011 στο οποίο φαίνεται ότι η κατηγορία χρήσης του εν λόγω ελαστικού ήταν normal, ενώ οι άλλες δύο κατηγορίες (special και snow) ήταν διαγραμμένες με μια γραμμή (ήτοι normal/~~special/snow~~).

4. Η Επιτροπή Αξιολόγησης με την έκθεση της ημερ. 28.2.2013 εισηγήθηκε στο Συμβούλιο Προσφορών τον αποκλεισμό των Αιτητών από τον διαγωνισμό επειδή διέπραξαν σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, αφού υπέβαλαν παραποιημένο πιστοποιητικό. Στις 8.3.2012 το Συμβούλιο Προσφορών του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας υιοθέτησε την εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης.

5. Στις 13.3.2013 η Συντονιστική Αναθέτουσα Αρχή με επιστολή της ενημέρωσε τους Αιτητές για το αποτέλεσμα του διαγωνισμού και μεταξύ άλλων τους ανέφερε ότι:

«Επιθυμώ να σας ευχαριστήσω για τη συμμετοχή σας στον πιο πάνω διαγωνισμό και την υποβολή προσφοράς για τα προϊόντα των ομάδων 1, 2, 3 και 5. Το Συμβούλιο Προσφορών του Γενικού Λογιστηρίου κατά την συνεδρία του στις 8.3.2013 αποφάσισε:

Όπως ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΕΙΤΕ από τον διαγωνισμό για τους πιο κάτω λόγους:

- *Έχετε υποβάλει με την προσφορά σας πλαστό πιστοποιητικό. Το πιστοποιητικό αφορά το ελαστικό με α/α 5.29 και 5.30.*
- *Η υποβολή του πλαστού πιστοποιητικού συνιστά διάπραξη σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος το οποίο έχει διαπιστωθεί από την Συντονιστική Αναθέτουσα Αρχή.*
- *Ο αποκλεισμός σας γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 51(2)(δ) του Νόμου 12(Ι)/2006 σύμφωνα με το οποίο οικονομικός φορέας δύναται να αποκλειστεί, όταν έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα που αποδεδειγμένως διαπιστώθηκε με οποιοδήποτε μέσο ενδέχεται να διαθέτουν οι αναθέτουσες αρχές.»*

6. Στις 27.3.2013 οι Αιτητές καταχώρησαν την παρούσα Προσφυγή με αρ. 17/2013 προσβάλλοντας μόνο τα ακόλουθα είδη ελαστικών: Ομάδα 1, Ομάδα 2, Ομάδα 3, Είδη 5.4, 5.6, 5.12, 5.16, 2.4, 3.11, 3.13, 3.14, 5.21, 5.22, 5.23, 5.33, 5.34, 5.36, 5.37, 5.2, 5.3, 5.9, 5.10, 5.11, 5.13, 5.16, 5.17, 5.18, 5.26, 5.27, 5.28, 5.35. Στις 29.3.2013 η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών αποφάσισε τη χορήγηση προσωρινών μέτρων για αναστολή της διαδικασίας ανάθεσης ή της εκτέλεσης πράξης ή απόφασης της Αναθέτουσας Αρχής ή της υπογραφής της σύμβασης για τα εν λόγω είδη μέχρι την έκδοση τελικής απόφασης επί της Προσφυγής.

Γ. Αφού ακούσαμε τις θέσεις των δυο πλευρών και κατόπιν μελέτης των σχετικών στοιχείων του Διοικητικού Φακέλου της υπόθεσης καταλήγουμε στα ακόλουθα:

Προτού προβούμε σε εξέταση του βασικού λόγου ακύρωσης που προέβαλαν οι Αιτητές με την προσφυγή τους θα πρέπει να αναφερθούμε και σε ισχυρισμό τους ότι η Επιτροπή Αξιολόγησης αποτελείται από άτομα που δεν κατέχουν το αντικείμενο του Διαγωνισμού. Κρίνουμε ότι ο ισχυρισμός αυτός δεν τεκμηριώνεται από τους Αιτητές, καθότι δεν μας υπέδειξαν με στοιχεία τα οποία να αποδεικνύουν ότι τα πρόσωπα αυτά δεν είναι τεχνικά/επαγγελματικά καταρτισμένα αλλά ούτε πως αυτό το γεγονός επηρεάζει το λόγο απόρριψης της προσφοράς τους σύμφωνα με το άρθρο 51 του Ν.12(Ι)/2006 για παραποίηση και υποβολή εγγράφου που συνιστά σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα. Συνεπώς, θεωρούμε ότι δεν μπορεί να ευσταθήσει ο εν λόγω ισχυρισμός και τον απορρίπτουμε. Εξάλλου, δεν μπορούν οι Αιτητές από την μία πλευρά να θέτουν ως παραδεκτό γεγονός ότι είναι εκτός προδιαγραφών για τα είδη με α/α 5.29 και 5.30 και να ζητούν όπως αξιολογηθούν από την εν λόγω Επιτροπή για τα υπόλοιπα είδη και από την άλλη να αμφισβητούν την τεχνική/επαγγελματική επάρκεια της Επιτροπής αυτής (που αναμφισβήτητα θα οδηγούσε σε ακύρωση του Διαγωνισμού).

Οι Αιτητές αρνήθηκαν κατηγορηματικά ότι στον εν λόγω διαγωνισμό υπέβαλαν πλαστό πιστοποιητικό για τα είδη με α/α 5.29 και 5.30. Όπως υποστήριξαν, το πιστοποιητικό που υπέβαλαν ήταν αυτό που τους απέστειλε η συνεργαζόμενη Εταιρεία «Porlartire», μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, χωρίς να έχουν οποιαδήποτε επέμβαση. Υποστήριξαν επίσης ότι στο πιστοποιητικό αναγράφονταν τρεις λέξεις, (normal/special/snow) αλλά δεν γνώριζαν εάν αυτό το πιστοποιητικό είναι λανθασμένο ή όχι ούτε εάν ήταν πλαστό. Όπως υποστήριξαν, η Συντονιστική Αναθέτουσα Αρχή έκρινε ότι το συγκεκριμένο πιστοποιητικό ήταν ασαφές και πως δεν πληρούσε τις προδιαγραφές. Κατά συνέπεια η προσφορά τους για τα είδη με α/α 5.29 και 5.30 έπρεπε να απορριφθεί, λόγω της ασάφειας, αλλά όχι αυτό το γεγονός να οδηγήσει σε απόρριψη όλης της προσφοράς τους από το διαγωνισμό.

Η Συντονιστική Αναθέτουσα Αρχή από την άλλη, υποστήριξε ότι μετά από έρευνα την οποία διενήργησε διαφάνηκε ότι το σχετικό πιστοποιητικό που υπέβαλαν οι Αιτητές με

την προσφορά τους είχε παραποιηθεί αναφορικά με το είδος 5.29 και 5.30. Ενώ, τόνισε, στο πιστοποιητικό που υπέβαλαν οι Αιτητές αναγραφόταν στο σημείο «5.2. Κατηγορία Χρήσης» ότι τα εν λόγω ελαστικά ήταν κατηγορίας normal/special/snow, στο πιστοποιητικό που ζητήθηκε από τον ολλανδικό Οργανισμό RDW που το είχε εκδώσει, στο εν λόγω σημείο αναγραφόταν η λέξη «normal» ενώ οι υπόλοιπες δύο κατηγορίες, «special» και «snow» ήταν διαγραμμένες με γραμμή. Οι Αιτητές, όπως ισχυρίστηκε η Συντονιστική Αναθέτουσα Αρχή, παραποίησαν την εν λόγω πληροφορία ώστε η Επιτροπή Αξιολόγησης να θεωρήσει ότι τα ελαστικά ήταν εντός προδιαγραφών. Συνεπώς, η Συντονιστική Αναθέτουσα Αρχή απέκλεισε τους Αιτητές με την αιτιολογία ότι η παραποίηση και υποβολή του εν λόγω εγγράφου συνιστά σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα σύμφωνα με το άρθρο 51 του Ν.12(Ι)/2006.

Το άρθρο 51(2)(δ) του Ν.12(Ι)/2006 προνοεί ότι:

«Κάθε οικονομικός φορέας δύναται να αποκλείεται από τη συμμετοχή στη σύμβαση, όταν:

[...]

(δ) έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα που αποδεδειγμένως διαπιστώθηκε με οποιοδήποτε μέσο ενδέχεται να διαθέτουν οι αναθέτουσες αρχές».

Ο Ν.12(Ι)/2006 θεσπίστηκε για να εναρμονίσει την κυπριακή νομοθεσία με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2004/18/EK (και αντίστοιχα ο Ν.11(Ι)/2006 με την Οδηγία 2004/17/EK). Το πιο πάνω άρθρο αντιστοιχεί με το άρθρο 45(2)(δ) της Οδηγίας 2004/18/EK (στο οποίο παραπέμπει και η Οδηγία 2004/17/EK) και καθορίζει ότι:

«Κάθε οικονομικός φορέας μπορεί να αποκλείεται από τη συμμετοχή στη σύμβαση, όταν:

[...]

(δ) έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα που αποδεδειγμένως διαπιστώθηκε με οποιοδήποτε μέσο ενδέχεται να διαθέτουν οι αναθέτουσες αρχές».

Σημειώνουμε ότι σε μια πρόσφατη απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έπειτα από προδικαστικό ερώτημα, (Υπόθεση C-465/11: Απόφαση του Δικαστηρίου (τρίτο τμήμα) της 13ης Δεκεμβρίου 2012 [αίτηση του Krajowa Izba

Odwoławcza (Πολωνία) για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως] — Forposta SA, ABC Direct Contact Sp. z o.o. κατά Poczta Polska SA) διασαφηνίστηκαν δύο ζητήματα που αφορούν και στην παρούσα περίπτωση.

Κατά πρώτον, δόθηκε ερμηνεία της έννοιας «έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα» και κατά δεύτερον διασαφηνίστηκε κατά πόσο η Εθνική νομοθεσία μπορεί να υποχρεώνει την αναθέτουσα αρχή να αποκλείει έναν προσφέροντα που έχει διαπράξει τέτοιο παράπτωμα.

Συγκεκριμένα, αποφασίστηκε ότι σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα υφίσταται όταν αναθέτουσα αρχή έχει λύσει ή καταγγείλει σύμβαση ή έχει υπαναχωρήσει από σύμβαση την οποία είχε συνάψει με οικονομικό φορέα λόγω περιστάσεων για τις οποίες ευθύνεται ο οικονομικός φορέας, εφόσον η λύση ή η καταγγελία της συμβάσεως ή η υπαναχώρηση από τη σύμβαση έλαβε χώρα εντός περιόδου τριών ετών πριν από την έναρξη της διαδικασίας αναθέσεως και η αξία του αντικειμένου της συμβάσεως το οποίο δεν εκτελέστηκε ανέρχεται τουλάχιστον στο 5% της συνολικής αξίας της συμβάσεως. Επίσης, το Δικαστήριο κατέληξε ότι το άρθρο 45(2)(δ) της Οδηγίας 2004/18/EK, έχει την έννοια ότι απαγορεύει εθνική ρύθμιση η οποία προβλέπει ότι υφίσταται σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, που επιφέρει τον αυτόματο αποκλεισμό οικονομικού φορέα από ευρισκόμενη σε εξέλιξη διαδικασία αναθέσεως δημοσίας συμβάσεως.

Με βάση, λοιπόν, τα πιο πάνω οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποκλείουν ένα οικονομικό φορέα από ένα διαγωνισμό με βάση αιτιολογία ότι αυτός έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, εάν και εφόσον ισχύουν οι προϋποθέσεις που αναλύονται ανωτέρω στην προδικαστική απόφαση του ΔΕΕ. Στην προκειμένη περίπτωση, ενώ η Συντονιστική Αναθέτουσα Αρχή απέκλεισε τους Αιτητές από τον Διαγωνισμό επικαλούμενη την πιο πάνω πρόνοια του νόμου, είναι φανερό ότι η εν λόγω πρόνοια δεν σχετίζεται με τα γεγονότα της υπόθεσης, αφού η ισχυριζόμενη υποβολή παραπιοημένου εγγράφου δεν εμπίπτει στον ορισμό του σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος. Συνεπώς, κρίνουμε ότι η νομική βάση που επικαλείται η Συντονιστική Αναθέτουσα Αρχή για αποκλεισμό των Αιτητών από το διαγωνισμό είναι προφανώς λανθασμένη.

Επιπρόσθετα κρίνουμε σκόπιμο να σημειώσουμε και τα ακόλουθα:

Η Συντονιστική Αναθέτουσα Αρχή με αυτά που έχει καταθέσει γραπτά και προφορικά ενώπιόν μας παρουσιάζεται βεβαία ότι έχει εξακριβωθεί πέραν πάσης αμφιβολίας ότι το αυθεντικό πιστοποιητικό έχει υποστεί αλλοίωση και ότι η αλλοίωση αυτή συνιστά πλαστογραφία σύμφωνα με το άρθρο 333(β) του Ποινικού Κώδικα. Δεν ισχυρίζεται πως ο προσφοροδότης ο ίδιος έχει πλαστογραφήσει το έγγραφο ούτε πως αυτός γνώριζε ότι το υποβληθέν πιστοποιητικό ήταν προϊόν πλαστογραφίας. Υποστηρίζει όμως πως όφειλε ο προσφοροδότης να είχε ελέγξει τα πιστοποιητικά που υπέβαλε με την προσφορά του και ως έμπειρος επιχειρηματίας του είδους θα έπρεπε να είχε αντιληφθεί πως το εν λόγω πιστοποιητικό ήταν αλλοιωμένο και να μην το υποβάλει με την προσφορά του θέτοντας τη Συντονιστική Αναθέτουσα Αρχή, με τη συμπεριφορά του αυτή, σε σοβαρό κίνδυνο παραπλάνησης.

Την πιο πάνω πράξη των Αιτητών η Συντονιστική Αναθέτουσα Αρχή έκρινε ως επαγγελματικό παράπτωμα και ως επαρκή αιτία αποκλεισμού τους από ολόκληρο τον διαγωνισμό. Θεωρεί και δηλώνει ότι *«αντίκειται σε όλες τις αρχές φυσικής δικαιοσύνης η επιβολή της ίδιας ποινής για δύο παραπτώματα που ως προς την σοβαρότητα τους διαφέρουν κατά παρασάγγας. Δεν νοείται η υποβολή ενός πιστοποιητικού που δεν ικανοποιεί τις απαιτήσεις του διαγωνισμού (για ένα είδος) να έχει ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό του προσφοροδότη για τον συγκεκριμένο διαγωνισμό και την ίδια ώρα η υποβολή ενός παραποιημένου, αλλοιωμένου, πλαστού πιστοποιητικού να οδηγεί και πάλιν στην ίδια ποινή»*.

Εύλογες οι υπόνοιες και οι προβληματισμοί της Συντονιστικής Αναθέτουσας Αρχής γύρω από το όλο ζήτημα και εκ πρώτης όψεως η θέση της πολύ κοντά στη λογική. Η συγκεκριμένη απόφαση όμως δεν βρίσκει έρεισμα στον νόμο και γενικότερα στο νομικό μας σύστημα. Η απόφασή της να αποκλείσει τους Αιτητές από ολόκληρο το διαγωνισμό στη βάση του άρθρου 51(2)(δ) του Ν. 12(Ι)/2006 κρίνεται ως λανθασμένη για τους λόγους που έχουν πιο πάνω αναλυτικά εξηγηθεί αλλά και γιατί σαν υπόβαθρο χρησιμοποίησε τον ισχυρισμό περί πλαστογραφίας. Η πλαστογραφία, όπως η ίδια η Συντονιστική Αναθέτουσα Αρχή έχει αναφέρει, αποτελεί σοβαρό αδίκημα

προβλεπόμενο από τον Ποινικό Κώδικα. Αν στοιχειοθετείται ή όχι το αδίκημα της πλαστογραφίας καθώς και ο ένοχος της, καθώς επίσης και η επιβολή ποινής, είναι θέματα αποκλειστικής αρμοδιότητας του Ποινικού Δικαστή και κανενός άλλου.

Είναι γεγονός πως σε ορισμένες περιπτώσεις προβλεπόμενες από τη νομοθεσία η καταδίκη ενός προσώπου συνεπάγεται και τη στέρηση από ορισμένο ή ορισμένα δικαιώματα του. Στην προκειμένη περίπτωση θα έχει εφαρμογή το άρθρο 51(2)(γ) του Ν. 12(Ι)/2006 εάν και εφόσον ο προσφοροδότης ήθελε καταδικαστεί από Ποινικό Δικαστήριο για αδίκημα αναφορικά με το επίμαχο πιστοποιητικό.

Μετά τα πιο πάνω ευρήματά μας αποφασίζουμε ομόφωνα ότι η Προσφυγή αρ. 17/2013 επιτυγχάνει και η προσβαλλόμενη απόφαση της Συντονιστικής Αναθέτουσας Αρχής να αποκλείσει την προσφορά των Αιτητών από το διαγωνισμό ακυρώνεται. Υπό μορφή σχολίου σημειώνουμε ότι υπάρχει παραδοχή από τους Αιτητές ότι η προσφορά τους για τα είδη 5.29 και 5.30 είναι εκτός προδιαγραφών, γι' αυτό και δεν προσβάλλεται η σχετική απόφαση. Σε ότι αφορά όμως τις αποφάσεις για τα είδη που προσβάλλονται με την παρούσα Προσφυγή και για τα οποία προφανώς υπέβαλαν προσφορά οι Αιτητές, θα πρέπει να γίνει αξιολόγηση με βάση την απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών.